

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี

ผู้เขียน นางพวงวิญญู บุญประसार

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ติยะปิ่นตา ประธานกรรมการ
อาจารย์ ขวัญพนมพร ธรรมไทย กรรมการ

บทคัดย่อ

ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อกรหายจากอาการซึมเศร้า และการป้องกันการกลับเป็นซ้ำของโรค การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง วัดดูประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาผลของตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าจำนวน 20 คน ที่เข้ารับบริการแบบผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี ดำเนินการศึกษาในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) วัติทัศน์ตัวแบบสัญลักษณ์ จำนวน 3 เรื่อง ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบความตรงทางด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ 2) แบบประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท ของสาธุพร พุฒขาว (2541) ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูล 2 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลองและหลังทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบด้วยค่าร้อยละของพฤติกรรมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าในระยะก่อนทดลองและระยะหลังทดลอง

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า หลังการดูตัวแบบสัญลักษณ์เพิ่มขึ้นทุกข้อดังนี้

1. การรับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มขึ้นร้อยละ 100
2. การลืมรับประทานยาหรือรับประทานไม่ติดต่อกัน ลดลงร้อยละ 85

3. การลดจำนวนยาด้วยตนเองลดลงร้อยละ 80
4. การเพิ่มจำนวนยาด้วยตนเองลดลงร้อยละ 45
5. การมารับยาจากโรงพยาบาลก่อนวันนัดลดลงร้อยละ 25
6. การมารับยาหรือตรวจรักษาหลังจากยาหมดไปแล้วมากกว่า 7 วัน ลดลงร้อยละ 60
7. การบอกอาการให้แพทย์ทราบว่าเป็นอย่างไรบ้างหลังจากรับประทานยา ในระหว่างการรักษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 40

ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า การเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ทำให้ผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า มีพฤติกรรมความร่วมมือในการรักษาด้วยยามากขึ้น จึงควรมีการพิจารณนำตัวแบบสัญลักษณ์ไปใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าต่อไป

Independent Study Title Effect of Symbolic Modeling on Medication Adherence Among Persons with Major Depressive Disorders, Nongchang Hospital, Uthai Thani Province

Author Mrs. Paquan Boonprasarn

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Darawan Thapinta Chairperson

Lecturer Kwaunpanomporn Thummathai Member

ABSTRACT

Medical adherence is necessary for persons with major depressive disorders to get better from depressed symptoms and protect from recurrence of the disease. This study was the quasi-experimental, one group pre-test/post-test design. The objective was to examine the effect of the symbolic models on medical adherence among 20 persons with major depressive disorders who received the services from Out Patient department, Nongchang hospital, Uthai Thani province. The study was conducted during May to June 2007. Two research instruments were used. First, three series of symbolic models (videotape), which were developed by the researcher. Content validity of instruments was reviewed by a panel of experts. Second, the instrument for measuring medical adherence of schizophrenic patients developed by Sathuporn Putkhao (1998) of which the internal consistency reliability was 0.97. Data were collected in two phases, the pre-experiment and the post-experiment. Data were analyzed by comparison of medical adherence behavior between the pre-experiment and the post-experiment.

The results revealed that the scores of medical adherence among persons with major depressive disorders after observing symbolic models were higher than before observing symbolic models in the following ways:

1. Increase in medical consistency (100%),
2. Decrease in forgetting or discontinuing to take medicine (85%),
3. Decrease in reducing dose of medicine by themselves (80%),
4. Decrease in increasing dose of medicine by themselves (45%),
5. Decrease in taking more drugs from the hospital before appointment (25%),
6. Decrease in late follow-up of more than 7 days (60%),
7. Increase in informing doctor about signs after taking medicine (40%).

This study showed that symbolic models are effective tools in increasing medical adherence behavior among the persons with major depressive disorders. The modeling can be considered as the tool to enhance medical adherence among the persons with major depressive disorders.